

СУЧАСНІ ВИДИ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ВАГІТНОСТІ У ТВАРИН

Батаровська К.М., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Науменко С.В.**, д. вет. н., професор
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Існуючі методи діагностики можна поділити на 3 групи: клінічні, лабораторні та біофізичні. До клінічних відносять зовнішні та внутрішні методи. Зовнішніми методами діагностики вагітності рефлексологічне дослідження, огляд, пальпація, аускультація. Що дозволяє наблизитися до визначення вагітності на окремих термінах, наприклад від 3 до 5 тижнів вагітності. Внутрішнє дослідження поділяють на вагінальний та ректальний методи. Що дозволяє трохи швидше добігти до діагностування вагітності вже безпосередньо.

З лабораторних методів діагностики вагітності розроблено гормональні, імунологічні та гистовагільні, які вимагають спеціалізованої, добре оснащеної лабораторії. В останні роки знаходять застосування біофізичні методи діагностики вагітності такі як: рентгенографічний та ультразвуковий (УЗД), особливо при дослідженні дрібних тварин. Підхід до вибору методу діагностики виходить з цілі лікаря або власника.

Існує кілька сучасних методів діагностики вагітності у тварин, включаючи:

1. Ультразвукове дослідження. Дозволяє візуалізувати плоди та визначити вагітність у тварин на різних термінах. Цей метод часто використовується у сільськогосподарських тварин та дрібних тварин, є найбільш простим. Але, щоб проводити дослідження ультразвуком для цілі підтвердження вагітності, треба дотриматися як мінімум придатного для дослідження терміну. Наприклад у собак протягом 25-35 днів з моменту останнього дійсного запліднення. Основним недоліком у діагностиці вагітності є неможливість з точністю сказати скільки є плодів у багатоплідних тварин. Окрім діагностики самого факту вагітності, цей метод дозволяє приблизно сказати термін вагітності, та виявити патології, котрі можуть загрожувати як вагітності, так і життю самої самки. Окрім діагностування самого факту вагітності, УЗД дозволяє діагностувати процес овуляції.

2. Рівень прогестерону в крові. Не є популярним, як УЗД. Зміни рівня прогестерону можуть вказувати на вагітність у собак та котів на термінах. Цей метод може бути корисним у ранні стадії вагітності, наприклад від 3-5 днів після початку овуляції. Але не буде найточнішим як рентген або УЗД. Можна робити кожні 2-3 дня, щоб була можливість порівнювати результати та стан.

3. Радіографія (рентген). Може бути використана для визначення вагітності у собак та котів після 45-50 днів вагітності, коли плоди стають видимими на рентгенівських знімках. Цей метод використовують заводчики для усвідомлення кількості резерву для покупців. Допомогає визначити розмір плода, щоб розуміти чи зможе самка народити самостійно, або треба буде використовувати хірургічне втручання, щоб запобігти розвитку загрози життю новонароджених та матері. Також, має значення використовувати цей метод після природніх пологів, щоб упевнитись, що не залишилось ніяких плодів.

4. Імунохімічні тести. Існують тести, які можуть визначити вагітність у тварин шляхом виявлення гормону хоріонічного гонадотропіну (ХГЛ) або прогестерону в сечі. Так само, як визначення рівня прогестерону в крові не є точним методом виявлення вагітності. Стосовно термінів після ймовірного запліднення, можна говорити, що у кожного виробника свої вимоги, які дуже складно перерахувати.

Важливо звернутися до ветеринарного лікаря для визначення відповідного методу діагностики в кожному конкретному випадку. Вибір методу діагностики може залежати від виду тварини, стадії вагітності, конкретної цілі, наприклад перевірка ефективності лікування, (при наявності патологій вагітності) або профілактичний моніторинг вагітності. Кожен лікар має змогу вибрати найлегший та найточніший метод, згід з власного досвіду та власних

міркувань. Методи завжди можна компоувати, щоб бути упевненим в своїх переконаннях та запобігти появі занепокоїнь як власника, так самого ветеринарного лікаря, котрий веде вагітність тварини.

Бібліографічний список:

1. Ganong W.F. Review of Medical Phisiology / Ganong W.F. - New York 6 : Lange Medical Books / Mc Graw-Hill, 2001.
2. <http://vet.sumy.ua>
3. <https://biovet.ua>